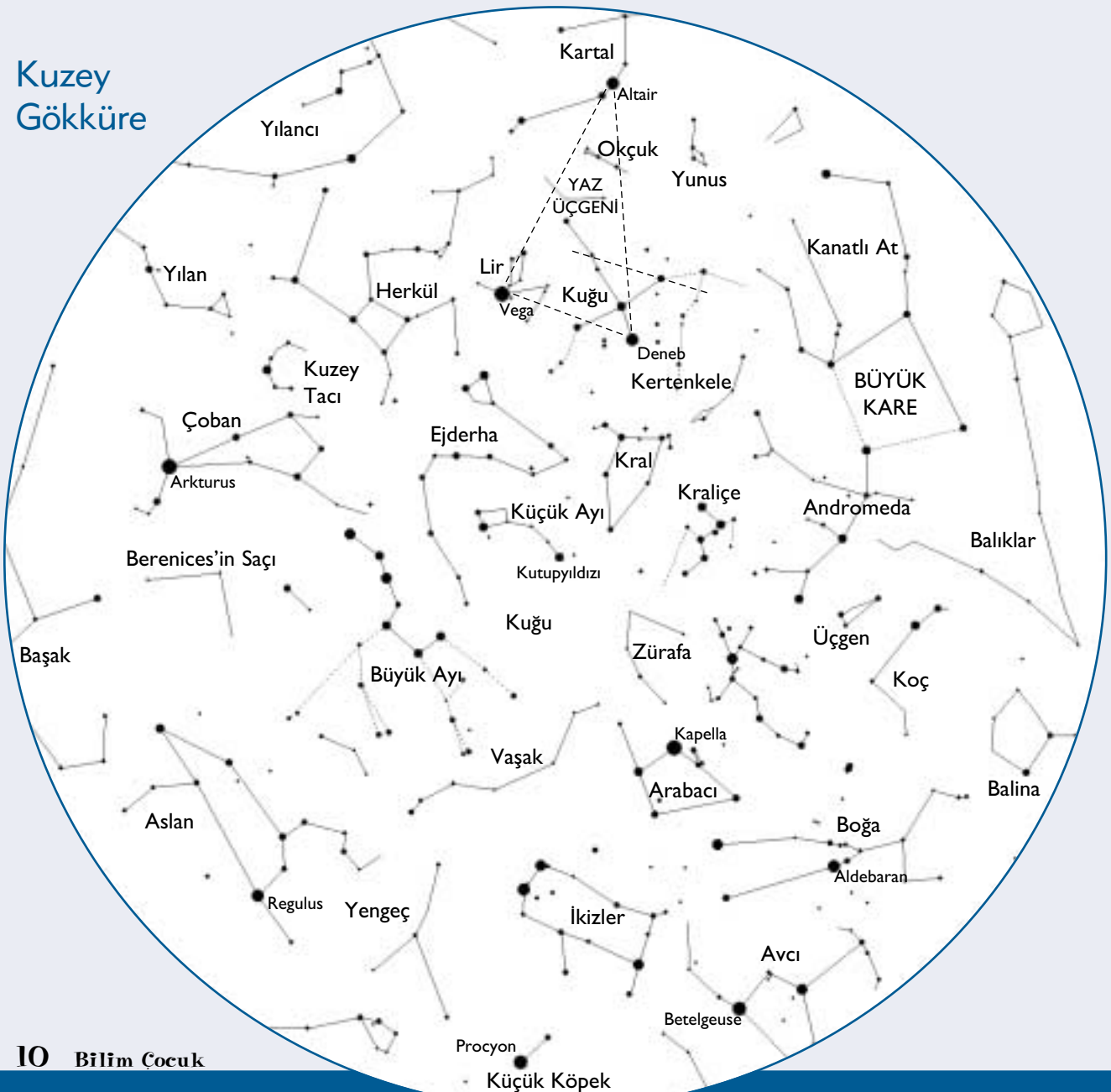

Takımyıldızlar

Gökyüzünde toplam 88 takımyıldız bulunur. Her takımyıldızın çevresindeki belli bir alanda bulunan gökcisimleri, o takımyıldızın içinde kabul edilir. Yani, gökyüzü 88 bölgeye ayrılmıştır. Takımyıldızların hepsini aynı anda gökyüzünde göremeyiz. Belli bir anda, gökyüzünün ancak yarısını görebiliriz. Gökyüzünün hangi bölümünü gördüğümüz, saate ve mevsime bağlıdır. Gece saat ilerledikçe batıdaki takımyıldızlar batar, doğudan başkaları doğar. Yine mevsime bağlı ola-

rak bazı takımyıldızlar farklı zamanlarda ufkun altında kalırlar.

Pek çoğumuzun düşündüğünün tersine, bir takımyıldız, gerçek bir yıldız kümesi değildir. Takımyıldızlar, gerçekte birbiriyle ilişkisi olmayan, birbirine çok uzak yıldızlardan oluşur. Eğer, gökyüzüne Dünya'dan değil de Samanyolu'nun içinde herhangi bir başka yerden baksaydık, gördüğümüz manzara çok farklı olurdu. Takımyıldızlar, görünür parlaklıkları birbirine yakın olan yıldızlar-

dan oluşur. Bu yıldızlar yalnızca bizim bakış doğrultumuza göre birbirlerine yakın görünürler.

Gökyüzünü dev bir küre olarak varsayabiliriz. Eğer Dünya'nın ekvatorunu genişletirsek, gök ekvatoruyla çakıştığını görürüz. Ülkemiz, yeryüzünde Kuzey yarıkürede olduğu için, güney gökküredeki yıldızların bir bölümünü hiçbir zaman göremeyiz. Bunlar, güney gökkütbuna yakın olan yıldızlardır. Buna karşın, kuzey gökküredeki yıldızların bir bölümünü de her zaman görebiliriz. Bunlar da Kutupyıldızı'nın yakındaki yıldızlardır. Bu yıldızlar hiçbir zaman ufkun altında kalmaz. Güney gökkürenin ülkemizin bulunduğu enlem-den görünmeyen bölümü yukarıdaki haritada gri tonla gösteriliyor. Takımyıldızları tanımak için gökyüzü gözlemine çıktığınızda, kartların yanı sıra

bu sayfalardaki haritalardan da yararlanabilirsiniz. Bir takımyıldızın ötekilere göre konumunu bilerseniz, onu gökyüzünde bulmanız çok daha kolay olur. Gökyüzünü tanımaya, öncelikle en kolay bulunabilecek takımyıldızlardan başlayın. Büyük Ayı, başlangıç için iyi bir hedef. Çünkü, bir kepçeye benzeyen biçimiyle ve benzer parlaklıktaki yıldızlarıyla dikkat çeker. Yıl boyunca gökyüzünde yer alan Büyük Ayı'yı gökyüzünde bulmak için kuzeye doğru bakmanız yeterli. Büyük Ayı'yı bulduktan sonra, ilk işiniz Kutupyıldızı'nı bulmak olabilir. Bunun için, haritada gösterildiği gibi, kepçenin kenarındaki yıldızlardan yararlanabilirsiniz. Bundan sonra, sırasıyla Büyük Ayı'ya göre konumlarına bakarak öteki takımyıldızlara geçebilirsiniz.

Güney Gökküre

